

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
terenu wydobywania złoża kruszywa naturalnego
w obrębie Waplewo, gmina Olsztynek.

Autorzy

mgr Łucja Krupińska

mgr Zbigniew Zaprzelski

Olsztyn, marzec 2013 rok

Spis treści.

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek oraz o powiązaniach z innymi dokumentami	3
2. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek.....	3
3. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek	5
4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	6
5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.	7
6. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek.....	7
6.1 Oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne	7
6.2. Przewidywane znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;	8
6.3. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko i poszczególne jego elementy, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;.....	9
7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	10
8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienia braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.	10
9. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	11
10. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.	11
11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.	11
12. Streszczenie	11

Załączniki.

1. Orientacja w skali 1:25 000
2. Rysunek struktury ekofizjograficznej terenów w skali 1:2000.

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek oraz o powiązaniach z innymi dokumentami.

Konieczność wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wynika z Ustawy z dn. 3.10.2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. nr 199 z 2008 r., poz. 1227). Artykuł 51 ust.1 tej ustawy, w powiązaniu z art.46 pkt.1. nakłada obowiązek wykonania prognozy oddziaływania na środowisko między innymi do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Prognoza niniejsza została opracowana na podstawie tego prawa.

Zakres i szczegółowość informacji zawartych w niniejszej prognozie zostały opracowane zgodnie z treścią art. 51. ust. 2 wymienionej ustawy. Wzięto też pod uwagę uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie i Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Nidzicy.

W dniu 28 czerwca 2007 r. Rada Miejska w Olsztynku podjęła Uchwałę nr VII-70/2007 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla terenu w obrębie geodezyjnym Waplewo, pod eksploatację kruszywa. Omawiany projekt planu jest realizacją tej uchwały. Składa się on z tekstu planu i rysunku, będącego jego załącznikiem graficznym.

2. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek.

Istniejący stan środowiska.

Teren objęty projektowanym planem znajduje się na obszarze mezoregionu fizycznogeograficznego Pojezierze Olsztyńskie, w gminie Olsztynek. Jest on położony w odległości około 0,6 km na północ od zwartej zabudowy wsi Waplewo. W pobliżu, w odległości kilkudziesięciu metrów od wschodniej i północnej granicy złoża znajduje się zabudowa kolonijna w postaci trzech siedlisk zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej.

Teren opracowania jest terenem rolnym, generalnie obecnie rolniczo nieużytkowanym. Powierzchnia jego wynosi około 16 ha. Teren położony jest w krajobrazie rolnym. Granicę zachodnią wyznacza droga krajowa nr 7, a granicę południową oraz wschodnią drogi gruntowe. Granica północna przebiega wśród terenów rolnych.

Przez teren opracowania przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne: średniego i niskiego napięcia, a także gazociąg i kablowa linia telekomunikacyjna.

Geomorfologicznie jest to falista wysoczyzna połudowcowa i jej zbocza. Deniwelacje terenu dochodzą do około 13 m.

Według Mapy Geologicznej Polski 1:200 000 arkusz Olsztyn, na omawianym obszarze występują piaszczysto-żwirowe osady moreny czołowej, lodowcowe i wodnolodowcowe zdeponowane w fazie leszczyńskiej i poznańsko-dobrzyńskiej zlodowacenia północnopolskiego.

Na obszarze opracowania występują gleby pochodzenia mineralnego, o przeciętnej wartości rolniczej, IV i V klasy bonitacyjnej. Grunty rolne na omawianym terenie są obecnie generalnie ugorowane, natomiast tereny położone w sąsiedztwie od strony północnej oraz wschodniej są użytkowane rolniczo.

Na terenie opracowania występuje głównie zieleń niska, trawiasta.

Zieleń wysoka reprezentowana jest lokalnie przez nieliczne kępy zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, z dominacją sosny i brzozy.

W trakcie kartowania terenu nie stwierdzono występowania roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Na obszarze udokumentowanego złoża kruszywa wody powierzchniowe nie występują. W bezodpływowym obniżeniu, poza północno-zachodnią granicą złoża, wody powierzchniowe występują okresowo – w niewielkich wymokach i wytopiskach.

Teren opracowania odwadniany jest głównie poprzez odpływ gruntowy. Położony jest w większości w zlewni jeziora Okomin Wielki – leżącego za drogą krajową. Jest to dorzecze rzeki Marózki.

Wody rzeki Marózki badane były ostatnio przez WIOŚ w Olsztynie w 2004 roku. Jakość wód Marózki poniżej jeziora Mielno odpowiadała III klasie (w skali pięciostopniowej).

Lustro wody gruntowej na terenie opracowania kształtuje się na głębokości od 5 m do 14 m poniżej powierzchni terenu – na rzędnych od 159,9 do 164,3 m n.p.m. Jest to poziom nieciągły, wypełniający lokalne zagłębienia płaszczyzny stropowej glin zwałowych podścielających klastyczne osady złożowe. Zwierciadło wody ma charakter swobodny i ograniczony zasięg występowania. Poziom wodonośny zasilany jest głównie opadami atmosferycznymi.

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski 1:200 000, w rejonie opracowania pierwszy użytkowy poziom wodonośny znajduje się na głębokościach 30-60 m, a jego naturalna izolacja od powierzchni terenu jest połowiczna.

Najbliższe znane profile studni znajdują się w Waplewie, w odległości 0,5-1,0 km na południe i południowy-wschód od terenu opracowania. Ujęta w nich pierwsza warstwa wodonośna, o subartezyjskim lustrze wody, leży na głębokościach około 30-40 m. Jest ona izolowana od powierzchni terenu osadami o słabej przepuszczalności (głównie glinami zwałowymi, w części pyłami), których grubość waha się między 20 m, a 30 m.

Na wnioskowanym terenie udokumentowane jest złożo piasków i żwirów „Waplewo 1”. Jest to część złoża „Waplewo”, udokumentowanego dokumentacją geologiczną w roku 2007 i podzielonego w związku z poszerzeniem pasa drogowego drogi krajowej nr 7. Dla tej części złoża sporządzona została „Dokumentacja geologiczna złoża piasków i piasków ze żwirem w kat. C₁”. Całkowite zasoby geologiczne bilansowe w kat. C1 złoża wynoszą, wg stanu na 31.1.2011 r. **1 359,49 tys. ton** kruszywa o średnim punkcie piaskowym 80,4 %. Całkowita powierzchnia złoża wynosi (11,52 ha).

Miąższość złoża wynosi od 2,0 m do 14,0 m. w. Średnia miąższość całego złoża wynosi 7,2 m. Grubość nadkładu wynosi od 0,2 m do 3,2 m – średnio 1,2 m. Nadkład złoża stanowi gleba, piaski pylaste i piaski gliniaste różnej granulacji i miejscami glina piaszczysta.

Strop złoża wykazuje duże zróżnicowanie i zalega na rzędnych od 166,2 m n.p.m. do 175,3 m n.p.m. (średnio na rzędnej 171,5 m n.p.m.). Spąg złoża wykazuje również znaczne zróżnicowanie. Kształtuje się na rzędnych od 160,6 do 168,3 m n.p.m. (średnio na rzędnej 164,4 m n.p.m.).

W obrębie serii złożowej, w granicach złoża, w 4 z 19 wykonanych bilansowych otworów wiertniczych stwierdzono występowanie wody gruntowej. Jest to pierwsza nieciągła warstwa wodonośna związana z obecnością wody gruntowej, wypełniającej lokalne zagłębienia płaszczyzny stropowej glin zwałowych, występujących poniżej spągu złoża. Zwierciadło wody ma charakter swobodny, a zróżnicowany poziom zalegania wskazuje na brak bezpośredniej łączności hydraulicznej.

Na podstawie przeprowadzonej przez WIOŚ Olsztyn w latach 2006 -2009 analizy danych, jakość powietrza w całym województwie oceniono jako klasy „A”, co oznacza, że poziom zanieczyszczeń nie przekracza dopuszczalnego.

W roku 2010 stwierdzono w strefie warmińsko-mazurskiej (która obejmuje również teren opracowania), konkretnie w mieście Nidzica, przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM10. Sądzi się, iż główną przyczyną wystąpienia przekroczeń była wzmożona emisja ze źródeł komunalnych spowodowana szczególnie mrozną na tle wielolecia zimą. Przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu związane są jeszcze ze słabej jakości materiałem grzewczym spalany w zbyt niskiej temperaturze. Pozostałe stężenia zanieczyszczeń nie przekraczały wartości dopuszczalnych i docelowych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 III 2008 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Jednak powyższych przekroczeń nie należy się spodziewać na terenie opracowania, gdzie stężenia zanieczyszczeń w powietrzu powinny być niższe niż dopuszczalne.

Potencjalne zmiany środowiska.

Teren opracowania to teren rolny, obecnie w większości rolniczo nieużytkowany.

Brak realizacji projektu planu, przy założeniu pozostania terenu w obecnym stanie użytkowania, spowoduje zachowanie obecnej rzeźby terenu. W części oddalonej od drogi krajowej możliwa by była realizacja zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, na podstawie istniejącego sąsiedztwa zabudowy kolonijnej.

Natomiast wydobywanie kruszywa spowoduje trwałą zmianę rzeźby terenu, aczkolwiek jej zasięg będzie tylko miejscowy, oraz zmianę krajobrazu – przy czym oszpecenie krajobrazu w fazie eksploatacji złoża, powinno ulec radykalnemu złagodzeniu po rekultywacji wyrobiska, a następnie – z biegiem czasu – stopniowemu zanikowi.

3. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek

W projektowanym planie na większości omawianego terenu przewiduje się eksploatację kruszywa naturalnego. Wyznacza się tereny wydobywania złoża (PE), przeznaczone na cele wydobywania kopalin.

Ponadto ustala się tereny filaru ochronnego (FO), na których zabrania się prowadzenia eksploatacji kruszywa:

- o szerokości 10 m od drogi krajowej (1KD-S) i gminnej (1KD-D) włączonych w proces transportu wynikającego z eksploatacji złoża;
- o szerokości 10 m od osi zewnętrznego gazociągu wysokiego ciśnienia;
- o szerokości 6 m od drogi wewnętrznej (1KDW), która jest wyłączona procesu transportu wynikającego z eksploatacji kruszywa;
- o szerokości 10 m od granicy działki z drogą dojazdową gminną (1KD) oraz o szerokości 6 m od pozostałych granic działki.

Określa się również tereny z podstawowym przeznaczeniem pod zabudowę baz i składów (BS), poza linią zabudowy od drogi krajowej klasy S (40m od krawędzi zewnętrznej jezdni), oraz oznaczonej linią rozgraniczającą nieprzekraczalnej odległości od zewnętrznej nitki gazociągu wysokiego ciśnienia 6,0m. Na niniejszym terenie ustala się lokalizację zabudowy w obrębie nieprzekraczalnych linii zabudowy (ustalonych na rysunku planu), wielkość działek uzależnia się od potrzeb związanych z rodzajem prowadzonej działalności gospodarczej. Reguluje się także: wysokość zabudowy- maksymalnie 9,0m nad poziom terenu, kolor elewacji – pastelowe kolory (z wyłączeniem kolorystyki ustalonej w przepisach szczególnych dla niektórych obiektów i urządzeń technologicznych oraz kolorów zastrzeżonych jako identyfikacja firm). Nakazuje się wyposażać

pomieszczenia socjalne w sanitariaty z odprowadzeniem ścieków bytowych do szczelnego zbiornika bezodpływowego, a następnie wywożonych do punktu zlewnego oczyszczalni ścieków.

Wyznacza się także tereny pod komunikację – droga krajowa ekspresowa (**KD-S**), droga gminna (**KD-D**) włączoną w proces transportu wynikającego z procesu eksploatacji kruszywa oraz droga wewnętrzna (**KDW**), wyłączona z procesu transportu wynikającego z procesu eksploatacji kruszywa.

W zakresie elektroenergetyki i telekomunikacji ustala się:

- przebudowę trasy napowietrznych linii elektroenergetycznych oraz linii telefonicznej i przeprowadzenie ich poza obszarem złoża; w przypadku nie przebudowania linii należy zabezpieczyć od skrajnego przewodu linii elektroenergetycznej filary ochronne szerokości 10,0m;
- zasilanie w energię elektryczną zaplecza technologicznego wyrobiska przewiduje się poprzez projektowaną stację transformatorową, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

W projekcie planu ustala się, że działalność związana z eksploatacją winna być prowadzona w sposób nie powodujący szkód i uciążliwości na terenach sąsiednich. Odpowiedzialność za ewentualne szkody związane z tą działalnością regulują przepisy prawa geologicznego i górniczego oraz Kodeksu Cywilnego.

Poza tym ustala się zasady rekultywacji terenu poeksploatacyjnego. Rekultywacja winna być prowadzona w kierunku rolno-leśnym, dopuszcza się wodny kierunek rekultywacji (powstały po rekultywacji zbiornik może pełnić funkcje rekreacyjne dla terenów zabudowy rekreacyjnej lub hodowlane - hodowla ryb).

W wyrobiskach poeksploatacyjnych dopuszcza się możliwość składowania mas ziemnych, stanowiących nadkład złoża oraz składowania piasku będącego produktem ubocznym w procesie wydobywania kruszywa naturalnego. Powyższe masy ziemne i piasek mają zostać użyte do rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych.

Projektem planu ustala się prowadzenie eksploatacji kruszywa przy zachowaniu naturalnego poziomu wody gruntowej (nie powinno się sztucznie obniżać lustra wody gruntowej w celu wydobywania kruszywa) oraz prowadzenie działalności gospodarczej w taki sposób, aby nie pogorszyć jakości wód.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Omawiany obszar to w większości tereny rolne wyłączone z użytkowania rolnego, porośnięte na ogół zielenią niską, z dominacją traw. Lokalnie w wyniku sukcesji naturalnej wtórnej na terenach ugorowanych występują kępy zadrzewień i zakrzewień. Ani pod względem florystycznym, ani faunistycznym nie stanowią szczególnej wartości.

Teren złoża kruszywa naturalnego *Waplewo I* znajduje się poza obszarami podlegającymi ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Uchwałą nr XV/284/12 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 marca 2012 r., w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko - Ramuckiej, z jego granic wyłączeniu uległy między innymi działki ewidencyjne nr **65/6, 66/2, 67, 68, 69/1, 69/2** położone w miejscowości Waplewo (obręb Waplewo), gmina Olsztynek. W obrębie powyższych działek znajduje się całe złożo Waplewo 1. Granice Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej okalają teren opracowania - przebiegają wzdłuż granic północnej, wschodniej oraz południowej omawianego terenu.

Postanowienia projektu planu nie są sprzeczne z ograniczeniami obowiązującymi na Obszarze Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko – Ramuckiej, gdyż teren opracowania znajduje się poza zasięgiem ich prawnego wpływu. Przewiduje się też brak znaczącego negatywnego wpływu realizacji projektu planu na Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej; w szczególności dotyczy to wpływu długookresowego.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Przyjęta w 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej stwierdza, że **Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju** (art. 5). Konstytucja ustala także, że *ochrona środowiska jest obowiązkiem m. in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom* (art. 74).

II Polityka Ekologiczna Państwa, przyjęta przez Sejm 23 sierpnia 2001 r., określa jako główny cel zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych), przy założeniu, że strategia zrównoważonego rozwoju Polski pozwoli na wdrażanie takiego modelu tego rozwoju, który nie stworzy zagrożenia dla jakości i trwałości przyrodniczych zasobów.

II Polityka Ekologiczna Państwa określa też, że wiodącą zasadą polityki ekologicznej naszego państwa jest, przyjęta w Konstytucji RP, **zasada zrównoważonego rozwoju**, która uzyskała prawo obywatelstwa wśród społeczeństw świata w wyniku Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r.

Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie **krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym**. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Zasada zrównoważonego rozwoju realizowana jest w projekcie planu poprzez projektowanie przeznaczenia poszczególnych terenów w dostosowaniu do ich rangi przyrodniczej oraz poprzez szereg zakazów i nakazów ograniczających antropopresję, wynikającą z projektowanej eksploatacji kruszywa naturalnego, na poszczególne elementy środowiska.

6. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek.

6.1 Oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne

a) wynikające z istnienia przedsięwzięcia

Istnienie przedsięwzięcia spowoduje trwałą zmianę rzeźby terenu, którego powierzchnia zostanie obniżona o kilka do kilkunastu metrów. Będzie to zmiana trwała, aczkolwiek zasięg zmiany będzie tylko miejscowy. W związku z tym trwała będzie też zmiana krajobrazu.

Oszpecenie krajobrazu w fazie eksploatacji złoża, powinno ulec radykalnemu złagodzeniu po rekultywacji wyrobiska, a następnie – z biegiem czasu – stopniowemu zanikowi.

Znaczne też będą zmiany związane z usunięciem gleby i szaty roślinnej na terenie przedsięwzięcia. Po zakończeniu eksploatacji złoża warstwa glebowa i szata roślinna będzie się odradzać. Jest to proces długotrwały, który powinien być przyspieszony poprzez zabiegi rekultywacyjne.

b) wynikające z wykorzystania zasobów środowiska,

Realizacja przedsięwzięcia spowoduje wydobycie około 1,3 mln ton kruszywa naturalnego, nieodnawialnego zasobu środowiska. Jest to nieuniknione, gdyż celem przedsięwzięcia jest wydobycie kruszywa naturalnego ze złoża dla wykorzystania go do celów gospodarczych.

c) wynikające z emisji,

Istotne uciążliwości związane z odkrywkową eksploatacją kruszywa mogą być powodowane głównie hałasem i w mniejszym stopniu emisją spalin z pracujących maszyn oraz pyleniem z powierzchni pozbawionej roślinności.

Dotyczyć to może głównie zabudowy kolonijnej w postaci trzech siedlisk zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej znajdującej się w odległości kilkudziesięciu metrów od wschodniej i północno-zachodniej granicy złoża.

Przy czym projekt planu nakazuje prowadzić działalność w taki sposób, aby nie powodowała szkód i uciążliwości na terenach sąsiednich. Przewiduje się między innymi budowę zwałów nadkładu w filarach ochronnych od gruntów obcych, w szczególności na wysokości pobliskiej zabudowy, co będzie minimalizować uciążliwości dla tych chronionych terenów.

Uciążliwości te zanikną po zakończeniu wydobywania i po rekultywacji terenu pokopalnianego.

6.2. Przewidywane znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;

Najbliższe ostoje przyrody Natura 2000 leżą w odległości kilku kilometrów od terenu przedsięwzięcia.

Najbliższa ptasia ostoja Natura 2000 zlokalizowana jest w odległości ok. 2,5 km w kierunku wschodnim od przedmiotowej inwestycji. Jest to Puszcza Napiwodzko – Ramucka opisywana kodem PLB280007. Na terenie ostoi występuje co najmniej 35 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Zagrożeniem jest presja turystyczno-rekreacyjna, w tym presja osadnicza, zanieczyszczenie i eutrofizacja wód, naturalna sukcesja roślinności.

Ponadto w odległości około 1,5 km w kierunku wschodnim znajdują się granice obszaru o znaczeniu dla Wspólnoty Ostoja Napiwodzko-Ramucka (kod PLH280052). W pokryciu terenu dominują lasy oraz wody i siedliska wilgotne. Rosną tu przede wszystkim bory sosnowe. Z siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy dominują na terenie Ostoi starorzeczka i naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami Nympheloi i Potamion, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny. Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy to bóbr europejski, mopek, wilk i wydra.

W związku z charakterem przedsięwzięcia i jego oddaleniem od granic najbliższych obszarów Natura 2000 (omówionych wyżej), prognozuje się brak negatywnych oddziaływań projektowanego zagospodarowania na te ostoje.

6.3. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko i poszczególne jego elementy, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

a) oddziaływanie na zwierzęta i rośliny, bioróżnorodność,

Realizacja projektu planu, a więc eksploatacja kruszywa spowoduje degradację szaty roślinnej na terenie przedsięwzięcia. Będzie to dotyczyło okresu eksploatacji złoża. Po zakończeniu rekultywacji terenu poeksploatacyjnego, powinna zostać wprowadzona roślinność zgodna z kierunkiem rekultywacji.

Powstanie kopalni nie powinno mieć wpływu na jakość szaty roślinnej na terenach przyległych. W tym celu od gruntów przyległych pozostawione mają być filary ochronne.

W trakcie kartowania terenu do niniejszego planu nie zinwentaryzowano występowania roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Na terenie opracowania nie występują siedliska, które by sprzyjały obecności zwierząt chronionych. W świetle zebranych wyników uważa się, że omawiany teren nie jest obszarem istotnym dla świata zwierzęcego. Po przeprowadzonej rekultywacji nastąpi przywrócenie części siedlisk i powstanie nowych.

b) oddziaływanie na środowisko wodne,

Zgodnie z *Dokumentacją geologiczną złoża piasków i piasków ze żwirem Waplewo I w kat. C1* złoża będzie eksploatowane z jednego poziomu eksploatacyjnego założonego generalnie na spągu złoża - minimum 1 m powyżej zwierciadła wody gruntowej.

W normalnych warunkach wydobywanie kruszywa z poziomu położonego ponad lustrem wody gruntowej nie będzie miało wpływu na zasoby i jakość wód powierzchniowych i gruntowych. Tylko ewentualna awaria w postaci ewentualnego wycieku paliwa może zanieczyścić wody gruntowe. Może to być zanieczyszczenie o charakterze lokalnym – ze względu na stosunkowo niewielkie spodziewane ilości paliw, które będą pozostawały na terenie przedsięwzięcia oraz na ogół utrudniony odpływ wód gruntowych – poprzez filtrację gruntową.

Projekt planu wprowadza zakaz sztucznego obniżania lustra wody oraz pogarszania jej jakości, co w powiązaniu z wydobywaniem z poziomu nad lustrem wody gruntowej spowoduje zachowanie zasadniczych poziomów wody gruntowej i wody wglębnej.

c) oddziaływanie na powietrze, klimat akustyczny i ludzi

Wydobywanie i przeróbka kruszywa naturalnego ze złoża oraz jego transport powoduje wzrost emisji pyłów, spalin i hałasu.

Z obecnie niskiego stanu zanieczyszczenia powietrza, porównania do podobnych kopalń gdzie prowadzono badania zanieczyszczeń powietrza (Brejdyny) i wykonanych obliczeń dla projektowanych kopalń (Gisiel) wynika, że emisja zanieczyszczeń na terenie kopalni nie spowoduje ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego.

Z badań emisji pyłów i hałasu przeprowadzonych na terenie istniejącej kopalni i zakładu uszlachetniania kruszyw w Brejdynach wynika, że nie przekraczają one właściwych wartości normowych.

Projektem planu ustala się, że działalność związana z eksploatacją winna być prowadzona w sposób nie powodujący szkód i uciążliwości na terenach sąsiednich. Przewiduje się też budowę zwalów nadkładu w filarach ochronnych od gruntów obcych, w szczególności na wysokości pobliskiej zabudowy, co będzie minimalizować uciążliwości na tych chronionych terenach.

d) oddziaływanie na powierzchnię ziemi, klimat i krajobraz

W wyniku eksploatacji złoża kruszywa nieodwracalnemu przekształceniu ulegnie parnaście hektarów powierzchni ziemi. Powierzchnia terenu generalnie ulegnie obniżeniu. Będzie to zmiana trwała, gdyż nie przewiduje się odtworzenia pierwotnego kształtu rzeźby terenu.

Zmiany krajobrazu wynikające z istnienia kopalni, w trakcie prowadzenia eksploatacji złoża spowodują obniżenie walorów krajobrazowych. Po wykonaniu rekultywacji, z upływem czasu te niekorzystne zmiany ulegać będą złagodzeniu.

Budowa zwałów nadkładu w filarach ochronnych gruntów obcych oraz zabudowa baz i składów od strony drogi krajowej, ograniczy zasięg przestrzenny zmian krajobrazu w czasie istnienia kopalni.

Przewiduje się, że realizacja projektu planu nie będzie miała większego wpływu na klimat okolicy.

e) wzajemne oddziaływanie między elementami o których mowa w lit. a-d.

Ze względu na charakter i skalę przedsięwzięcia nie przewiduje się, aby istniało szczególne potęgujące oddziaływanie między wymienionymi wyżej elementami środowiska.

7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Projekt planu warunkuje realizację przewidywanego zagospodarowania działaniami minimalizującymi negatywny wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

W celu ochrony zasobów wód gruntowych ustala się, że eksploatacja odbywała się będzie przy zachowaniu naturalnego poziomu wody gruntowej, bez sztucznego obniżania lustra wody gruntowej w celu wydobywania kruszywa. Działalność gospodarczą ustala się prowadzić w taki sposób, aby nie pogorszyć jakości wód. Ustalenia te winny sprzyjać zachowaniu poziomu i jakości wód gruntowych.

Eksploatację odkrywkową złoża ustala się prowadzić zgodnie z przepisami Prawa geologicznego i górniczego w taki sposób, aby nie powodować szkód i uciążliwości na terenach sąsiednich nieruchomości. Projekt planu nakazuje też ustanowienie odpowiednich pasów ochronnych od terenów obcych.

Projektem planu ustala się rekultywowanie gruntów w kierunku rolnym i leśnym, w miarę jak wyrobiska poeksploatacyjne będą stawały się zbędne do celów związanych z wydobywaniem i przeróbką kopalni. Powyższe ustalenie winno przyspieszyć proces rekultywacji a tym samym niekorzystne zmiany dla krajobrazu.

Uważa się, że działania te generalnie powinny w sposób dostateczny zmniejszać negatywne oddziaływanie przewidywanej intensyfikacji zagospodarowania.

8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu wydobywania złoża kruszywa w obrębie Waplewo, gm. Olsztynek wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienia braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Przewidywana intensyfikacja zagospodarowania terenu poprzez eksploatację kruszywa naturalnego na omawianym terenie wydaje się być funkcją uzasadnioną ze względu na występowanie

złoża i lokalizację terenu – poza obszarami cennymi przyrodniczo i objętymi terytorialnymi formami ochrony przyrody. Projektowane zagospodarowanie terenu obwarowane jest działaniami minimalizującymi negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze.

Nie przewiduje się więc rozwiązań alternatywnych.

9. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

W związku z charakterem przedsięwzięcia i odległym położeniem od granicy Państwa, realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu wydobywania złoża kruszywa naturalnego obręb Waplewo, gmina Olsztynek nie będzie oddziaływać transgranicznie na środowisko.

10. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Głównym wyznacznikiem badań podjętych w Prognozie oddziaływania na środowisko jest ocena projektowanego zagospodarowania dla działek o numerach geodezyjnych 65/6, 66/2, 67, 68, 69/1, 69/2 w obrębie geodezyjnym Waplewo, gmina Olsztynek z przeznaczeniem pod eksploatację kruszywa naturalnego w stosunku do stanu obecnego środowiska przyrodniczego.

Przy sporządzaniu prognozy zastosowano metody opisowe i porównawcze. Dominuje metoda opisowa. W analizie wpływu działań na poszczególne komponenty środowiska uwzględniono metodę zgodności ustaleń projektu planu z obowiązującymi uwarunkowaniami prawnymi, w szczególności lokalnymi, dotyczącymi ochrony środowiska i przyrody.

11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Wydobywanie kopaliny ze złoża będzie się musiało odbywać pod nadzorem osoby z odpowiednimi uprawnieniami oraz kontrolowane będzie przez ograny górnicze oraz organ wydający koncesję. Zadaniem tych inspekcji jest także ochrona środowiska przyrodniczego w związku z prowadzoną działalnością górniczą.

Wobec powyższego prowadzenie dodatkowego monitoringu oddziaływania przedsięwzięcia uważa się za niecelowe.

12. Streszczenie.

Konieczność wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wynika z Ustawy z dn. 3.10.2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Zakres i szczegółowość informacji zawartych w niniejszej prognozie zostały opracowane zgodnie z treścią art. 51. ust. 2 wymienionej ustawy. Wzięto też pod uwagę uzgodnienia odpowiednich organów administracji państwowej.

Przystąpienie do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego tego terenu, z przeznaczeniem pod eksploatację kruszywa naturalnego, uchwaliła Rada Miejska w Olsztynku, 28 czerwca 2007 roku.

Teren objęty projektowanym planem znajduje się na obszarze mezoregionu fizycznogeograficznego Pojezierze Olsztyńskie, w gminie Olsztynek. Jest on położony w odległości około 0,6 km na północ od zwartej zabudowy wsi Waplewo. W pobliżu, w odległości kilkudziesięciu metrów od wschodniej i północnej granicy złoża znajduje się zabudowa kolonijna w postaci trzech siedlisk zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej.

Teren opracowania jest terenem rolnym, generalnie obecnie rolniczo nieużytkowanym. Powierzchnia jego wynosi około 16 ha. Teren położony jest w krajobrazie rolnym. Granicę zachodnią wyznacza droga krajowa nr 7, a granicę południową oraz wschodnią drogi gruntowe. Granica północna przebiega wśród terenów rolnych.

Geomorfologicznie jest to falista wysoczyzna polodowcowa. Deniwelacje terenu dochodzą do około 13 m. W podłożu występują piaszczysto-żwirowe osady moreny czołowej, lodowcowe i wodnolodowcowe, zdeponowane w fazie leszczyńskiej i poznańsko-dobrzyńskiej zlodowacenia północnopolskiego.

Na obszarze opracowania występują gleby pochodzenia mineralnego, o przeciętnej wartości rolniczej, IV i V klasy bonitacyjnej. Grunty rolne na omawianym terenie są obecnie generalnie ugorowane, porośnięte głównie zielenią niską. Zieleń wysoka reprezentowana jest przez nieliczne kępy zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.

Na obszarze udokumentowanego złoża kruszywa wody powierzchniowe nie występują. W bezodpływowym obniżeniu w pobliżu zachodniej granicy złoża wody powierzchniowe występują okresowo – w niewielkich wymokach i wytopiskach.

Teren opracowania odwadniany jest głównie poprzez odpływ gruntowy. Położony jest w większości w zlewni jeziora Okomin Wielki – leżącego za drogą krajową. Jest to dorzecze rzeki Marózki.

Lustro wody gruntowej na terenie opracowania kształtuje się na głębokości od 5 m do 14 m poniżej powierzchni terenu – na rzędnych od 159,9 do 164,3 m n.p.m. Jest to poziom nieciągły, wypełniający lokalne zagłębienia płaszczyzny stropowej glin zwałowych, podścielających piaszczysto-żwirowe osady złożowe. Zwierciadło wody ma charakter swobodny i ograniczony zasięg występowania. Poziom wodonośny zasilany jest głównie opadami atmosferycznymi.

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski 1:200 000, w rejonie opracowania pierwszy użytkowy poziom wodonośny znajduje się na głębokościach 30-60 m, a jego naturalna izolacja od powierzchni terenu jest połowiczna.

Na wnioskowanym terenie udokumentowane jest złożo piasków i żwirów „Waplewo 1”. Jest to część złoża „Waplewo”, udokumentowanego dokumentacją geologiczną w roku 2007 i podzielonego w związku z poszerzeniem pasa drogowego drogi krajowej nr 7. Dla tej części złoża sporządzona została „Dokumentacja geologiczna złoża piasków i piasków ze żwirem w kat. C₁”. Całkowite zasoby geologiczne bilansowe w kat. C₁ złoża wynoszą, wg stanu na 31.1.2011 r. 1 359,49 tys. ton kruszywa. Całkowita powierzchnia złoża wynosi (11,52 ha).

Mięszość złoża wynosi od 2,0 m do 14,0 m. w. Średnia mięszość całego złoża wynosi 7,2 m. Grubość nadkładu wynosi od 0,2 m do 3,2 m – średnio 1,2 m. Nadkład złoża stanowi gleba, piaski pylaste i piaski gliniaste różnej granulacji i miejscami glina piaszczysta.

Ocenia się, że poziom zanieczyszczeń nie przekracza dopuszczalnego. Klimat akustyczny polepsza się w miarę oddalania od drogi krajowej.

Na omawianym terenie planowana jest eksploatacja złoża i przeróbka wydobytej kopaliny. Złożo ma być eksploatowane sposobem odkrywkowym, z poziomu roboczego zagłębionego kilka metrów poniżej powierzchni terenu. Od gruntów obcych mają zostać pozostawione pasy ochronne o szerokościach zgodnych z normą PN-G-02100.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu teren pozostanie w dotychczasowym rolnym użytkowaniu, względnie może być zabudowywany na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Natomiast realizacja projektu planu - wydobywanie kruszywa - spowoduje trwałą zmianę rzeźby terenu, aczkolwiek jej zasięg będzie tylko miejscowy. Nastąpi też zmiana krajobrazu, przy czym oszczędzenie krajobrazu w fazie eksploatacji złoża, powinno ulec radykalnemu złagodzeniu po rekultywacji wyrobiska, a następnie – z biegiem czasu – stopniowemu zanikowi.

Projekt planu ustala też tereny filarów ochronnych, na których zabrania się prowadzenia eksploatacji kruszywa, natomiast przewiduje się budowę tymczasowych zwałów nadkładu, co ograniczy oddziaływanie kopalni na tereny sąsiednie.

Określa się również tereny z podstawowym przeznaczeniem pod zabudowę baz i składów w pasie od strony drogi krajowej.

Przyjęta w 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej stwierdza, że Rzeczpospolita Polska *zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju*.

Zasada zrównoważonego rozwoju realizowana jest w projekcie planu poprzez projektowanie przeznaczenia poszczególnych terenów w dostosowaniu do ich rangi przyrodniczej oraz poprzez szereg zakazów i nakazów ograniczających antropopresję, wynikającą z projektowanej eksploatacji kruszywa naturalnego, na poszczególne elementy środowiska.

Teren złoża kruszywa naturalnego *Waplewo I* znajduje się poza obszarami podlegającymi terytorialnej ochronie przyrody na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Uchwałą nr XV/284/12 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 marca 2012 r., w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko - Ramuckiej, z jego granic wyłączeniu uległy między innymi działki ewidencyjne nr **65/6, 66/2, 67, 68, 69/1, 69/2** położone w miejscowości Waplewo (obwód Waplewo), gmina Olsztynek. W obrębie powyższych działek znajduje się całe złożo Waplewo 1. Granice Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej okalają teren opracowania - przebiegają wzdłuż granic północnej, wschodniej oraz południowej omawianego terenu. Z tego tytułu nie występują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu.

Najbliższe ostoje przyrody Natura 2000 leżą w odległości paru kilometrów. W związku z przeciętnymi walorami przyrodniczymi terenu objętego projektowanym przedsięwzięciem oraz z jej przejściowym charakterem oraz ustaleniami projektu planu dotyczącymi zagospodarowania omawianego terenu wraz z oddaleniem terenu ostoi Natura 2000, prognozuje się brak negatywnych oddziaływań projektowanego zagospodarowania na ostoje przyrody Natura 2000.

Przewidywana intensyfikacja zagospodarowania terenu poprzez eksploatację kruszywa naturalnego na omawianym terenie wydaje się być funkcją uzasadnioną ze względu na występowanie złoża tej kopaliny i lokalizację terenu – poza obszarami cennymi przyrodniczo i objętymi terytorialnymi formami ochrony przyrody.

Projektowane zagospodarowanie terenu obwarowane jest działaniami minimalizującymi negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze. Działalność nakazuje się prowadzić bez szkód i uciążliwości dla terenów sąsiednich.

Nie przewiduje się więc rozwiązań alternatywnych.

Realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie geodezyjnym Waplewo, gmina Olsztynek nie będzie oddziaływać transgranicznie na środowisko.

Opracowali: Łucja Krupińska i Zbigniew Zaprzelski